

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Therény Simon*

Cím: *Két vassárkány őrzi ...*

Forrás: *Orv. Est*

Bp.
(Hely)

1924. 7. 26.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy *F12.21*

Hely *Városliget*

Idő *"1924"*

Személy

Két vassárkány őrzi...

A városligeti fasor végén két vassárkány őrzi a bejáratot. Körülötte körben hatalmas természetű, öreg fák pásztóri lombuhában örködnek. A belső korterületet egyszerű geometriai idomokra: nagyobb és kisebb kockákra, téglányokra, háromszögekre és két szarukat ívelt vonallal összekötő derékszögekre osztották. A terület közepén szökőkút nagy medencéje. A mértani ábrák teste grönnyörű nemes fű, ápolt, telivér pázsit. A fű tükrét teljes pompájukban kinyílt sokféle virág keretezi. Néhál, csoportokban, vagy elszórva rózsafák, kócos kis bokrok, a többi növény társaságától szórakozottan elmaradt, vagy ábrándozva félrevonult eserde, a hibátlan szabályosságnak, s a raffináltan kiszámított látszólagos rendtelenségnek kertészeti fantáziája. Rengeteg sok és sokfajta virág a jókedvű, egészséges virágzásnak hatalmas pompájában. Mindegyik örül, hogy itt van, s nem cserélne a világ semmiféle virágjával, földjének fűszereit, rejtelmes medveit, egének napját nem adná oda India legzamatosabb telvényéért, vagy Afrika dzsungelt tápláló legkövérebb talajáért.

Szeretik ezt a kertet a virágok, boldogok, hogy benne élhetnek, izmosak, egészségesek, vidámak. A nyári alkonyat ezüstös-sárgás levegőjében a fokozott erejű vörös színeké a főszerep. Piros, vörös, rózsaszín, bordó, viola és mindegyiknek többféle árnyalata és keveréke. Formájának s színének maximális szépségét mutatja valamennyi. Sem a szó, sem az eset művészete nem tudja megközelíteni az ő valóságukat. Szégyelném magam, ha hasonlatért az ékszerész boltjába mennék és egyik pirosat a rubinhoz, a másikat a korálhoz, a harmadikat a gránáthoz hasonlítanám, ha arra a barna közepű sárga csillagra azt mondanám, hogy olyan, mintha aranyból volna, ha ezt a kéket úgy akarnám diécsérni, hogy a szafir színéhez hasonlítom, ha a lilának azzal akarnék hízelegni, hogy megteszem az amatiszt szintestvérenek. Esztelen dolog lenne, halott tárgyakal magyarázni a viruló, jókedvű életet!

Itt ez a piros olyan, mint az édes kacérság, mellette a mély tőz, mint a szeszély. Amott arról a kőműv, sőtéltőléről a férfibecsület jut eszembe, mellette a víkagoskék a messze utazó ábrándozás. A száz szírből csodálatos művészettel formált sárga labda az asszonyi boldogtalanságra emlékeztet. Mögöttem az a lila csoport a soha nem gyengülő noszalgia, amelyet csak melódiával lehet kifejezni. Japáni kertünnepélyek vízióját ébreszti sálszevelei között, izmos szárán a narancsszínű, lefelé egyre sárguló, alól kanári-

sárga virágbugozány. Lilaszegélyű rózsaszín harangocskák az ifjuság miséjére harangoznak s messzebb a violakehely a boldogtalanság italával van tele. Merészen rádkaocsint egyik, szégyenlősen kokettál a másik; ez a szín, mintha panaszkodna, a szomszédja kérédkül.

Nem tudom ki csinálta ezt a kertet, de nagy művész, az bizonyos. Ennek a piszkos, lerondult városnak admi-

nisztrációjában talán az egyetlen ember, aki érti és szereti a mesterségét. Ma itt minden pusztul, züllik és tönkremegy. Piszkosak és fekélyesek az uccák. A lemállott vakolat sebhelyei éktelenítik el a házakat. Ha a szegyonnek lenne gögje, gögös szégyenkezéssel kellene bevallanunk, hogy a művelt világnak Budapest a legelhanyagoltabb városa. A lezüllött, örömtelen városroncsnak tengerében virul a természet ezer misztériumától gazdag isteni szép kert. Két vassárkány őrzi...
Kemény Simon